

Đưa Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng vào giảng dạy học phần Giáo dục Quốc phòng và An ninh tại Trường Cao đẳng Thái Nguyên

Lê Hải Triều, Trần Đình Hà*

*Khoa Môn chung, trường Cao đẳng Thái Nguyên

Received: 8/4/2023; Accepted: 15/4/2023; Published: 10/5/2023

Abstract: For the younger generation of students, in addition to raising their own awareness of national defense, when studying the subject, national defense and security education contributes to political education, profound ideology, and shape. develop the right sense of national defense, raise responsibility for the task of defending the Fatherland; educating pride in the nation's glorious tradition, building a sense of organization and discipline, a collective lifestyle, along with other activities that contribute to repelling negativity and social evils.

Keywords: Resolution of the 13th National Congress of Deputies, Course on National Defense and Security Education

1. Đặt vấn đề

Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng là một sự kiện chính trị quan trọng của Đảng, đất nước và dân tộc ta, có ý nghĩa đặc biệt trong quá trình xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam.

Các nội dung trong văn kiện đã đánh giá đúng tình hình nhiệm vụ của cách mạng, xác định rõ đường lối, phương hướng và nhiệm vụ, giải pháp cụ thể, trên cơ sở tổng kết sâu sắc lý luận và thực tiễn 35 năm đổi mới, có sự kế thừa, bổ sung, phát triển nội dung Văn kiện Đại hội XII và của các Hội Nghị Trung ương trong nhiệm kỳ, đường lối, quan điểm của Đảng trong các nhiệm kỳ trước.

Tăng cường Quốc phòng và an ninh (QP&AN), bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa là nhiệm vụ chiến lược, trọng yếu, thường xuyên của cách mạng Việt Nam. Đây là một trong những vấn đề lớn, hệ trọng, liên quan đến vận mệnh, tương lai của dân tộc nên luôn được xác định rõ trong các nghị quyết của Đảng. Đại hội Đảng lần thứ XIII tiếp tục khẳng định nhất quán nhiệm vụ đó và bổ sung rõ hơn, rộng hơn, toàn diện hơn về nhiều vấn đề mới, thể hiện tư duy, tầm nhìn chiến lược của Đảng đối với sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

Đối với thế hệ trẻ HS, SV, ngoài việc nâng cao nhận thức của bản thân về về quốc phòng, khi học tập môn đã giáo dục QP&AN góp phần giáo dục chính trị, tư tưởng sâu sắc, hình thành ý thức quốc phòng đúng đắn, nâng cao trách nhiệm đối với nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc; giáo dục lòng tự hào về truyền

thống vẻ vang của dân tộc, xây dựng ý thức tổ chức kỷ luật, nếp sống tập thể, cùng với các hoạt động khác góp phần đẩy lùi tiêu cực và tệ nạn xã hội.

Vì vậy, vận dụng Nghị quyết Đại hội XIII vào giảng dạy nhất là là giảng dạy, nghiên cứu đường lối quan điểm của Đảng và Nhà nước về công tác giáo dục QP&AN tại trường Cao đẳng Thái Nguyên có ý nghĩa to lớn.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Môn học giáo dục QP&AN tại Trường Cao đẳng Thái Nguyên

Giáo dục QP&AN là bộ phận của nền giáo dục quốc dân, một nội dung cơ bản trong xây dựng nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân; là môn học chính khoá trong chương trình giáo dục và đào tạo trung học phổ thông đến đại học và các trường chính trị, hành chính, đoàn thể... Trong những năm qua, cùng với những thành tựu vượt bậc của công cuộc đổi mới đất nước, công tác QP&AN nước ta luôn được Đảng, Nhà nước, nhân dân chăm lo xây dựng, củng cố. Vì vậy, tiềm lực và thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân được giữ vững, công tác giáo dục QP&AN ngày càng được tăng cường, củng cố.

Với mục tiêu xây dựng, rèn luyện ý thức tổ chức kỷ luật, tác phong khoa học cho học sinh (HS), sinh viên (SV) đang học tập trong nhà trường và khi ra công tác. Giảng dạy và học tập tốt môn học Giáo dục QP&AN là góp phần đào tạo ra đội ngũ cán bộ khoa học kỹ thuật, cán bộ quản lý, chuyên môn nghiệp vụ có ý thức, năng lực sẵn sàng tham gia thực hiện

nhệm vụ bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trên mọi cương vị công tác.

Hiện nay, chương trình môn học giáo dục QP&AN cho HS, SV thực hiện theo Thông tư số 05/2020/TT-BGDĐT, ngày 18/3/2020 của Bộ Giáo dục và Đào tạo “Ban hành chương trình giáo dục QP&AN trong trường trung cấp sư phạm, cao đẳng sư phạm và các cơ sở giáo dục đại học” xác định rõ nội dung, chương trình giáo dục QP&AN cho SV gồm 04 học phần, với tổng thời lượng 165 tiết. Trong đó, xác định mục tiêu SV có kiến thức cơ bản về quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về QP&AN; xây dựng nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân, xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân, xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân; bổ sung kiến thức về phòng thủ dân sự và kỹ năng quân sự; sẵn sàng thực hiện nghĩa vụ quân sự, nghĩa vụ công an bảo vệ Tổ quốc. Đồng thời, chỉ rõ yêu cầu: SV sau khi học xong chương trình này sẽ có nhận thức cơ bản về chủ trương, đường lối QP&AN của Đảng, Nhà nước về xây dựng nền quốc phòng toàn dân, nền an ninh nhân dân, yêu cầu nghĩa xã hội. Nắm được kiến thức cơ bản về công tác QP&AN, công tác quân sự trong tình hình mới.

2.2. Vận dụng nghị quyết đại hội Đảng lần thứ XIII vào giảng dạy môn học QP&AN

Về nhiệm vụ QP&AN, bảo vệ Tổ quốc trong giai đoạn hiện nay. “Kiên quyết, kiên trì đấu tranh bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc; bảo vệ Đảng, Nhà nước, Nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa,... Chủ động ngăn ngừa các nguy cơ chiến tranh, xung đột từ sớm, từ xa; phát hiện sớm và xử lý kịp thời những yếu tố bất lợi, nhất là những yếu tố nguy cơ gây đột biến; đẩy mạnh đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu và hoạt động chống phá của các thế lực thù địch, phản động và cơ hội chính trị” [1,11]. Quán triệt tinh thần trên, trong quá trình giảng dạy các GV đã giáo dục cho SV nắm chắc, hiểu rõ những điểm mới, sự phát triển về tư duy, nhận thức của Đảng về nhiệm vụ QP&AN, bảo vệ Tổ quốc, nhận diện rõ những âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch nhằm chống phá Đảng, Nhà nước, như: xuyên tạc, bóp méo một số giá trị lịch sử của dân tộc và thành quả cách mạng; kích động, lôi kéo, chia rẽ dân tộc. Để HS, SV sau khi học xong khóa học nhận thức và mạnh đấu tranh, phản bác các thủ đoạn xuyên tạc, phá hoại của các thế lực thù địch; xác định rõ nhiệm vụ chính trị của mình là kiên quyết, kiên trì đấu tranh bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ, bảo

vệ Đảng, Nhà nước, Nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa, giữ vững môi trường hòa bình, ổn định để phát triển; chủ động, tích cực tham gia giữ vững an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội.

Về nội dung xây dựng tiềm lực quốc phòng và ninh, tNghị quyết đại hội lần thứ XIII đã chỉ ra rõ nét hơn, toàn diện hơn “Tăng cường tiềm lực quốc phòng và an ninh; xây dựng và phát huy mạnh mẽ “thế trận lòng dân” trong nền quốc phòng toàn dân và nền an ninh nhân dân... Cụ thể hóa và thực hiện có hiệu quả quan hệ giữa hai nhiệm vụ chiến lược xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong chiến lược phát triển kinh tế-xã hội, chiến lược bảo vệ Tổ quốc; trong các lĩnh vực kinh tế, văn hóa, xã hội, QP&AN, đối ngoại, trong từng địa phương, vùng, địa bàn chiến lược và trong từng nhiệm vụ, chương trình, kế hoạch cụ thể” [1, 157]. Như vậy, sức mạnh bảo vệ Tổ quốc tiếp tục được tăng cường, tiềm lực QP&AN được củng cố, thế trận QP&AN, bảo vệ Tổ quốc được xây dựng vững chắc. Thế bố trí chiến lược QP&AN được quy hoạch, điều chỉnh phù hợp với chiến lược phát triển kinh tế - xã hội, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Do đó, khi giảng dạy nội dung trên các GV cần phải xây dựng niềm tin của thế hệ trẻ vào quan điểm, chủ trương, đường lối lãnh đạo nhiệm vụ quân sự, QP&AN của Đảng; phân tích, liên hệ, làm rõ vai trò đây là nguồn lực có chất lượng cao, góp phần xây dựng nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân, lực lượng vũ trang nhân dân vững mạnh. Động viên, khích lệ HS, SV tích cực, chủ động học tập nâng cao kiến thức, kỹ năng quân sự; thực hiện tốt việc đăng ký, sẵn sàng tham gia nghĩa vụ quân sự, nghĩa vụ công an, lực lượng dân quân tự vệ, dự bị động viên theo quy định của pháp luật.

Về nhiệm vụ xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân. Nghị quyết Đại hội XIII đã khẳng định: “Đến năm 2025, cơ bản xây dựng Quân đội, Công an tinh, gọn, mạnh, tạo tiền đầuvững chắc, phấn đấu năm 2030 xây dựng Quân đội nhân dân, Công an nhân dân cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại; vững mạnh về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ” [1, 158]. Nghị quyết lần này đã bổ sung mới nhiệm vụ “Xây dựng lực lượng dự bị động viên hùng hậu và dân quân tự vệ vững mạnh, rộng khắp trên các vùng, miền, trên biển. Quan tâm xây dựng lực lượng bảo đảm trật tự, an toàn xã hội cơ sở đáp ứng đòi hỏi của nhiệm vụ giữ gìn an ninh, trật tự ở cơ sở” [1, 158]. Đây chính là sự bổ sung, phát triển tư duy lý luận mới trong việc chú trọng xây dựng lực lượng vũ trang tạo

ra sức mạnh QP&AN ngày càng vững mạnh, bảo vệ Tổ quốc khi tình hình thế giới và khu vực dự báo sẽ có nhiều diễn biến phức tạp, khó lường. Trong quá trình giảng dạy, GV liên hệ tới nội dung trên để đi tới khẳng định niềm tin vào sức mạnh của lực lượng vũ trang nhân dân, đủ sức đánh thắng mọi kẻ thù xâm lược, nêu cao trách nhiệm công dân, sẵn sàng đóng góp công sức, trí tuệ tham gia bảo vệ Tổ quốc khi cần. Đồng thời, vận dụng, làm rõ vai trò, vị trí của từng khối ngành, chuyên ngành đào tạo của HS, SV đang học tập, nghiên cứu có thể tham gia vào xây dựng Quân đội nhân dân, Công an nhân dân vững mạnh, nhất là với các quân chủng, binh chủng, lực lượng được đầu tư tiến thẳng lên hiện đại.

2.3. Một số lưu ý khi vận dụng Nghị quyết lần thứ XIII của Đảng vào giảng dạy QP&AN tại trường Cao đẳng Thái Nguyên

Thứ nhất, mỗi GV nghiên cứu, tìm hiểu Nghị quyết đại hội Đảng các cấp một cách đầy đủ, nghiêm túc, trách nhiệm để liên hệ chính xác, sát với tình hình thực tiễn, phù hợp với nội dung bài giảng.

Trong quá trình nghiên cứu từng GV giảng dạy cần tập trung chủ động làm rõ nội dung từ khái quát chung đến chi tiết cụ thể, chú trọng đến những điểm mới, nổi bật trong Văn kiện Đại hội XIII và tham khảo các tài liệu có liên quan tới Nghị quyết lần thứ XIII của Đảng để nội dung bài giảng dễ hiểu, gần gũi hơn với đối tượng người học là HS hệ 9+ và hệ cao đẳng tại Nhà trường.

Thứ hai, GV cần chủ động cập nhật những nội dung kiến thức mới mà giáo trình giảng dạy chưa đưa vào. Giáo trình là tài liệu để GV, HS, SV nghiên cứu, tìm hiểu tuy nhiên tính cập nhật trên các lĩnh vực của đời sống còn chậm, do đó trong quá trình giảng dạy GV – phải là người đi trước. Đặc biệt, thời gian gần đây Đại hội lần thứ XIII của Đảng diễn ra và là một sự kiện chính trị trọng đại của lịch sử dân tộc. Nghị quyết tại đại hội là sự tổng kết thực tiễn, được xây dựng bằng lý luận phong phú mang tính khoa học, cách mạng, phân tích sâu sắc, rộng khắp, toàn diện thực tiễn. Mặt khác, Nghị quyết không chỉ trình bày các quan điểm chỉ đạo giai đoạn trước mắt, trung gian mà còn đưa ra khả năng những dự báo quy luật chiều hướng vận động, phát triển của xã hội Việt Nam trong các giai đoạn tiếp theo. Do đó, GV khi khai thác nội dung trong Nghị quyết nên chỉ ra những điểm mới, sự sáng tạo, bước phát triển trong quan điểm của Đảng. Giúp SV thấy được sự kế thừa, bổ sung, phát triển đường lối quân sự của Đảng, quan điểm về công tác QP&AN qua các kỳ Đại hội, chúng

minh sự vận dụng linh hoạt, sáng tạo chủ nghĩa Mác-Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh trong tình hình mới.

Thứ ba, GV cần chọn lọc những điểm mới trọng tâm để đưa vào bài giảng cho phù hợp. GV giảng dạy môn học Giáo dục quốc phòng và an ninh tập trung nghiên cứu chi tiết các nội dung có liên quan trực tiếp đến từng bài, từng phần học để hiểu sâu sắc nội dung Nghị quyết, đồng thời làm cơ sở để lựa chọn đưa những nội dung phù hợp vào bài giảng. Tránh tình trạng đưa quá nhiều nội dung mới, gây loãng kiến thức, hay đưa những nội dung không phù hợp, không sát nội dung kiến thức của bài. GV cần cố gắng khắc sâu cho người học nắm được những điểm mới cốt lõi trong từng nội dung, từng chương, từng bài.

Thứ tư, đội ngũ GV của Bộ môn giáo dục QP&AN cần phải sử dụng đa dạng các phương pháp dạy học, chú trọng các phương pháp dạy học theo quan điểm dạy học tích cực, mà cụ thể là phương pháp nêu và giải quyết vấn đề khi giảng dạy và đưa các Nghị quyết của Đảng vào bài giảng bởi khi sử dụng các phương pháp trên GV truyền tải kiến thức tới HS, SV sẽ sinh động hấp dẫn, không khô khan, khơi dậy và phát huy tinh thần ham học hỏi từ HS, SV. Từ đó nâng cao ý thức và trách nhiệm của mỗi cá nhân trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa.

3. Kết luận

Nghị quyết đại hội Đảng lần thứ XIII đã khẳng định: Nâng cao chất lượng giáo dục QP&AN là một chủ trương đúng đắn, nhằm nâng cao nhận thức, trách nhiệm công dân đối với sự nghiệp củng cố QP&AN, xây dựng “thế trận lòng dân” vững chắc trong nền quốc phòng toàn dân vững mạnh. Vì vậy, trong quá trình giảng dạy giáo dục QP&AN GV cần cập nhật kiến thức đưa Nghị quyết của Đảng và hiện thực hóa trong bài giảng của mình nhằm nâng cao chất lượng môn học và nâng cao ý thức trách nhiệm của HS, SV đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ giáo dục và đào tạo (2020), *Thông tư số 05/2020/TT-BGDĐT*.
2. Đảng cộng sản Việt Nam(2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Tập I, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia sự thật.
3. Phí Văn Hạnh (2021), “*nâng cao chất lượng giáo dục QP&AN theo tinh thần Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng*”, <http://tapchiquptd.vn/vi/giao-duc-qp-va-an-giao-duc-phap-luat/nang-cao-chat-luong-giao-duc-quoc-phong-va-an-ninh-theo-tinh-than-nghi-quyet-dai-hoi-xiii-cua-dang/17142.html>